



SAKARYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

EKONOMİ İSTİŞARE TOPLANTISI ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU

Moderatör - Dr. Türkay KISA
Antalya - 26-27 Ekim 2018

İçindekiler

1. Giriş	1
2. Ekonomi İstişare Çalıştayı	5
3. Çalıştay Masa Sektörel Sorun Alanı Değerlendirmeleri	10
3.1. Hizmet Sektörü	10
3.1.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri.....	10
3.1.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri.....	11
3.2. İnşaat Sektörü	12
3.2.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri.....	12
3.2.2. 2ncü Masa Değerlendirmeleri	13
3.3. Sanayi Sektörü	14
3.3.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri.....	14
3.3.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri.....	15
3.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü	15
3.5. Ticaret Sektörü.....	16
3.5.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri.....	16
3.5.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri.....	17
3.5.3. 3ncü Masa Değerlendirmeleri	18
4. Sektörel Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	19
4.1. Hizmet Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	19
4.1.1. Hizmet 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	19
4.1.2. Hizmet 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	20
4.2. İnşaat Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	21
4.2.1. İnşaat Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	21
4.2.2. İnşaat Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	22
4.3. Sanayi Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	23
4.3.1. Sanayi Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	23
4.3.2. Sanayi Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	23
4.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler.....	24
4.5. Ticaret Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	25
4.5.1. Ticaret Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	25
4.5.2. Ticaret Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	26

4.5.3. Ticaret Sektörü 3ncü Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler	27
5. Sektörlerin Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri.....	28
5.1. Hizmet Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri.....	28
5.2. İnşaat Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri.....	29
5.3. Sanayi Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri.....	30
5.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri.....	31
5.5. Ticaret Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri	32
6. Tüm Sektörlerde Öne Çıkan Sorun ve Beklentiler	33
6.1. Haksız Rekabeti Önlemek Amacıyla Daha Sıkı Denetim Yapılması Beklenen Alanlar ...	33
6.2. Şehir Ve Bölge Planlamasına Yönelik Beklentiler	33
6.3. Bankalar Ve Finansmana Kolay Ulaşmak İçin Beklentiler	34
6.4. Dolaylı Vergi Ve Harçlara Yönelik Beklentiler.....	35
6.5. Sakarya'nın Kalkınma Ve Refahı İçin Tüm Kurumlar Nezdinde Birleşme, Aidiyet ve Dayanışmanın Sağlanması Girişimlerine Yönelik Beklentiler	35
7. Sonuç.....	37



Sunuş

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak; Sakarya'mızın ekonomik geleceğini değerlendirmek, birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek ve önümüzdeki dönemin faaliyetlerine yön vermek amacıyla, Antalya'da "ekonomi istişare toplantımızı" gerçekleştirdik.

Çalışmaya SATSO yönetim kurulu üyelerimiz; meclis üyelerimiz, danışmanımız Mustafa İSEN katıldı.. Yararlı bir çalışma oldu. Çalışma ile ilgili sonuç raporu tamamlandı

Sakarya büyük bir gelişim sürecini yaşıyor. Bu değişim ve büyümenin pozitif yönlü olması için gayret edip elini taşın altına koyanlardan olmak hedefindeyiz. İlimiz ve ülkemizin menfaatleri doğrultusunda çalışmaya gayret edeceğiz.

Bölgemizin ekonomiye enerji ve katma değer katması, sanayi ve tarım ürünlerimizin dış pazarlarda aranılır hale gelmesi için ihracatı geliştirme çalışmalarımızı yürüteceğiz. Sakarya; bulunduğu jeostratejik konumu, liman ve demiryolu yatırımları, organize sanayi bölgeleri, işgücü potansiyeli ve üretmeye odaklanmış iş dünyası ile işaret edilen bir ekonomi merkezine dönüşüyor. İlimizin kuzey bölgesi özellikle savunma sanayi, otomotiv ve makine imalat sektörü üretimi açısından kümelenmeye uygun.. Sonuç raporunu sunarken otomotiv sektöründe 100 yıllık tecrübemizle, savunma sanayinde ve diğer ana sektörlerde dev firmaların şehrimizde olması, kümelenme çalışmalarımız neticesinde firma sayımızın artması, lojistik avantajımızın, karasu limanımız ile hedeflerine ulaşan bir Sakarya'yı kısa zamanda göreceğimize inanıyorum.

A. Akgün Altuğ

Yönetim Kurulu Başkanı

SATSO Ekonomi İstişare Toplantısı

Çalıştay Sonuç Raporu

1. Giriş

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası 2018-2021 dönemi Akreditasyon çalışmaları kapsamında “Ekonomi İstişare Toplantısı” 26-27 Ekim 2018 Tarihinde Antalya Akra Barut Otelde düzenledi.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ ve Meclis Başkanı Talip Kuriş ev sahipliğinde yapılan “Ekonomi İstişare Toplantısı” Dr. Türkay Kısa yönetmenliğinde, yaklaşık 80 meclis üyesi ve oda personelinin katılımı ile gerçekleştirildi.



Toplantının açılış konuşmasını yapan Başkan A. Akgün Altuğ şunları dile getirdi:

“Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak; Sakarya’mızın ekonomik geleceğini değerlendirmek, birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek ve önümüzdeki dönemin faaliyetlerine yön vermek amacıyla gerçekleştirdiğimiz “Ekonomi İstişare Toplantımızda” meclis üyelerimizle birlikte şehrimize yön verecek kararlar almayı umut ediyoruz.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası vizyon olarak; var olanın üzerine artı katarak ilerlemekten yanadır. İlimizin ve ülkemiz sorunlarına çözüm üretmeye ve gelişmeye odaklanarak, özellikle üretmek için çalışmalar yapmayı hedefliyoruz.

Komitelerimizin ve komisyonlarımızın çalışmaları meclisimize yansiyacak, meclisimizin çalışmaları ve verimliliği ilimize ve üyelerimize yansiyacaktır. Hedefimiz; ülkeye hizmet etmek, ticaret ve sanayiye yön vermektir.

Önceliğimiz her zaman bu şehrin ve üyelerimizin menfaatlerini korumaktır. İlimizin bereketli tarım topraklarına zarar vermeden, düzenli bir sanayileşmeden yanayız. İlimiz için Sanayiye ticarete, tarımı, turizme tercih etme gibi bir lüksümüz yoktur. İlimizin her alanda gelişmesi en önemli hedefimizdir.



Artık tüketim toplumu olarak yolumuza devam edemeyiz. Üretmenin gücüne inanıyorum, ürettikçe büyüyüp geliştireceğiz. Rekabet edebilirlik seviyemizi üst sıralarda tutabilmek için markalaşma ve inovasyona öncelik vermeliyiz. Dünyayla rekabet edemezsek, muasır medeniyetler seviyesine ulaşamayız.

Göreve geldiğimiz ilk günden itibaren biz her zaman birlik ve beraberliği önemsedik; şehrin ticaretinden üretimine her alanda çalışmalara ivme katmanın yanı sıra, şehir aidiyetinin güçlendirilmesi, lobi çalışmalarının hız kazanması ve birlikteliğin güçlü kılınması adına, #Şifremiz54 sloganıyla, şehrin tüm kesimleri ile ortak paydada buluşmak, farklılıklardan ortak dil oluşturmak amacıyla çalışmalarımıza devam ettik.

Biz, Sakarya'mızın eşrafıyız. Şehrimiz için hedeflerimiz var. Hedeflerimize ulaşmak için bu şehre olan aidiyetimizi daha da kuvvetlendirmeliyiz.

Çağın şartlarına uyarak kendimizi yenilemeliyiz. Dünya değişiyor, yöntemler değişiyor. Sürekli güncellemeye kendimizi hazırlayarak Sakarya'mızın büyümesi ve gelişmesine bizler yön vermeliyiz.

Sakarya Geçmiş Dönem Milletvekili ve SATSO Fahri Danışmanı Prof. Dr. Mustafa İsen de yaptığı konuşmada **“O mahiler ki derya içinde deryayı bilmezler”** diyerek ülke ve il olarak elimizdeki kıymetlerin farkına varmamız gerektiğini ifade etti.



İsen konuşmasında; *“Coğrafya kaderdir sözü negatif bir anlamda söylenir ancak tam tersinden bakıldığında da coğrafya aynı zamanda bir tarihtir. Şehrimizin ne kadar olağanüstü özellikleri olduğunun farkında değiliz. Sakarya’nın gelecek 10 yılı çok önemli iyi yönlendirmelerle fevkalade bir kent ortaya çıkarırız. Coğrafyasının farkında olan ve karşılığını verecek bir yapıdan söz edebiliriz. Sakarya İstanbul’un Anadolu’ya açılan kapısıdır. Bu güzergahta kuzey dışında bütün koridorlar faaldi. Şimdi kuzey koridoru da oldukça aktif bir hale geliyor. Adapazarı STK’ların görüşüne inanılan, sorulan önemli bir noktaya gelmiştir. SATSO da bu noktada çok önemli bir kurumdur. İl olarak bir makas değiştirme sürecindeyiz. Yönümüzü iyi tayin etmeliyiz. Çoklu kalkınma imkanları ile dengeli bir şekilde gelişmeye açık bir bölgeyiz. Elimizde bir elmas var tahrip etmeden değeriyle koruyalım.”* diye vurgu yaptı.



Moderatör Dr. Türkay KISA günümüz dünyasında ekonomik ve siyasi değişimlerin iş yaşamına etkileri ve iş dünyasının karşı karşıya olduğu sorunların büyüklüğünden söz ettikten sonra kalkınma planları, yeni ekonomik program ve Sakarya ilinin 2023 Bölge planındaki hedeflerini katılımcılara açıkladı. Doğu Marmara’yı oluşturan 5 ile ilişkin kısa bir değerlendirme sonrasında Sakarya İline ait bir kısım istatistiksel bilgiler verdi.



(1) Türkiye İstatistik Kurumu, 2017 , (2) İstanbul Sanayi Odası, 2016; (3) Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2017; (4) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2017, (5) Türkiye İhracatçılar Meclisi, 2017; (6) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 2016



2. Ekonomi İstişare Çalıştayı

Değişen ve gelişen dünyada SATSO olarak üyelerimizle birlikte bu milli mücadeleye destek için “yerli ve milli üretim” stratejimizi geliştirecek “şifremiz 54” projesi kapsamında “Sektörel sorunlar ve çözüm önerilerinin” ortaya çıkartılarak stratejik planımızın 2019 yılı için yol haritasına dahil edilmesi gereken hususları ortaya çıkartmak amacıyla meclis üyelerinin katılımı ile çalıştay düzenlenmiştir.



İlimizin geleceğini şekillendirecek “Sektörel Sorun Analizi” sürecine yönelik olarak katılımcılar 10 gruba bölünmüş ve gruplar tarafından sektörlerine yönelik sorunların açığa çıkartılmasına yönelik olarak “beyin fırtınası” gerçekleştirilmiştir. Meclis üyeleri 10 grupta Sektörel olarak NACE kodları ve meslek komiteleri ile uyumlu olarak tasnif edilmişlerdir. Grupların dağılımlarına göre 5 ayrı sektörde dağılımı gerçekleştirilmiştir. Bu sektörler; Ticaret 3 masa, İnşaat 2 masa, Hizmetler 2 masa, Sanayi 2 masa ve Tarım/hayvancılık 1 masa oluşturulmuştur.

Sakarya Ticaret Ve Sanayi Odası Ekonomi İstişare Toplantısı



Sektör temsilcisi meclis üyelerinin iştirak ettiği toplantıda Sanayi, ticaret, hizmet, tarım ve hayvancılık olmak üzere sektörlere yönelik sorun tespiti ve çözüm önerileri masaya yatırıldı. Toplam 10 masada çalışan Meclis üyeleri beyin fırtınası ile öncelikle sorunları belirleyip ardından çözüm önerilerini sundular.





Her bir meclis üyesinin görüş ve önerilerini yazılı ve sözlü olarak belirttiği toplantı üç oturumdan oluştu. İlk bölümde beyin fırtınası yöntemiyle açığa çıkartılan sorunlar flipchartlara yapıştırıldıktan sonra masa katılımcılarınca yapılan oylama ile tercihlere göre önceliklendirilmesi sağlandı.

Daha sonra ise bu önceliklendirmeler göz önüne alınarak her masa için en yüksek tercih puanı alan sorunlar listesi oluşturulmuştur. Masalarda yapılan oylamalarda seçeneklerde kopma noktasını kendileri belirlemiş 4-6 seçenek genellikle yeterli bulunmuştur.

Sorunları ve önceliklerini belirleyen masalar ikinci bölümde çözüm önerilerini beyin fırtınası yöntemi uygulayarak flipchartlara yapıştırdı.





Son oturumda tespitler ve değerlendirmeler sunum haline getirilerek Meclis Üyeleri tarafından anlatıldı.





Masalarca tespit edilen sektörel sorun tabloları aşağıda aldıkları tercih skorlarına göre sunulmuştur.

3. Çalıştay Masa Sektörel Sorun Alanı Değerlendirmeleri

3.1. Hizmet Sektörü

3.1.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Hizmet Sektörü Masa 1	Tercih Skoru
1	Nitelikli Eleman Ve Kalifiye Elaman Sıkıntısı Ve İlimizdeki Yabancı Kalifiyeli Elemanların Tespit Edilmesi Ve Şehrimize Kazandırılması	6
2	Şehir Dışından Gelen OSGB Firmalarının Fiyat Tarifeleri Ve OSGB Firmalarının Hizmet Verdiği Yerde Denetlenmesi	5
3	Matbaaların Ve Tedarikçilerin İçin Küçük Sanayi Sitelerinin Olması Ve Yüksek Kiralar	5
4	Çalışanların Tazminat Aşkı Ve İşsizlik Parası Talepleri	5
5	Sakarya'da Bir Fuar Merkezinin Olmaması Ve İhtisas Fuarları Düzenlenememesi	5
6	Ulusal Bir Reklam Şirketi Tüm Şehrin Reklam Pastasını Tek Başına Yemesi Ve Broşür Ve Reklam Vergilerinin Yüksek Olması	5
7	Bankaların Kanun Ve Yönetmeliklere Uymaması (Bireysel Sigorta Zorunluluğu)	4
8	Toplumsal Okullara Sadece Diploma Veren Kurumlar Olarak Bakılması Eğitime Değil Öğretime Önem Verilmesi	4
9	Sigara Sıkıntısı Denetmelerinin Daha Yapıcı Bir Tavrı Sergilenmesi Ve Tüm Şehirlerde Eşit Uygulanması	4
10	Yabancıların Emlak Alımında Çekilen Sorunların Azaltılması	3
11	İşletmelerin Gece Kapanış Saatlerinin Kolaylaştırıp İzinlerin Verilmesi	2
12	Yabancıların Emlak Alımında Araştırmanın Süresinin Uzun Olması Ve Tapu Harçlarının Yüksek Olması Ve Ayakçı Tabir Edilen Yasa Dışı Kişilerin Olması	2
13	Ulusal, Marketlerin Her Köşe başına Hiçbir Kısıtlama Olmadan Açılması Ve Her Şeyi Satması	2
14	Hammadde Maliyetlerinin Artması	2
15	Ataması Yapılmayan Yerlere Bazı OSGB'lerin Ek 2 Satması	2
16	Kanun Dışı Çalışan Sigorta Aracılarına Ceza Uygulama Denetimlerinin Yetersiz Olması	1
17	Var Olan Sıkıntıların Kaygılar Nedeni İle Konuşulamaması Ve Geliştirilememesi	1
18	Süt Birliklerinin Örgütlenip Proje Üretip Ortak Çalışma Yapılması	1
19	Emlak Sektörünün Yasa Çıkmasına Rağmen Yetersiz Kurumsal Hale Gelmesi İçin Gayret Etmek	
20	İşletmelerdeki Su, Elektrik Ve Doğalgaz Gibi Artışlar	
21	Küçük İşletmelerin (Matbaa, Reklam...) Geleceğe Yönelik Bir Proje Geliştirememesi	
22	Şehir İçlerinde Gezici Görev Yapan Bekçilerin Tavrı Ve Hareketlerinin Görüşülmesi	
23	Okulların Stajyer Öğrenci Kavramını Daha Çok Geliştirmesi	
24	Özel Okulların Sayısının Artması Eğitim Öğretimde Kaliteyi Arttırması Gerekirken Ticari Kaygılar Nedeniyle Kaliteyi Düşürmekte	
25	Milli Eğitime Sendikaların Baskısı Nedeniyle Liyakate Göre Atamaların Yapılmaması, Verimliliğin Düşmesi	
26	Ülkemizde Ortaklık Kültürünün Olmaması, Güçlerimizin Azalması	
27	Sakarya Ticaret Sanayi Odasında Veri Tabanının Henüz Oluşturulmaması	

3.1.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Hizmet Sektörü Masa 2	Tercih Skoru
1	İş Yerleri Kuruluşunda Planlama Yok, İhtiyaca Göre Planlama Yapılmıyor. Nüfus Ve Demografik Yapıya Göre Planlama Yapılmalı. Şehirde Alternatif Cazibe Alanlarının Oluşturulamaması, Bütün Yoğunluğun Serdivan'da Toplanması.	14
2	Sigara Kanunu Hususu Rekabet Kurallarına Göre Uygulanmıyor.	5
3	Şehirdeki Firmaların Şehir Dışından Hizmet Ve Ürün Almasını Engelleyecek Düzenleme Yapmak.	5
4	Sakaryalı İş Dünyası, Sakarya'nın Hizmet Sektörüne İş Vermiyor.	5
5	Çantacılar Kayıtlılara Engel Oluyor.	4
6	Haksız Rekabet, Denetimin Olmaması Ve Yabancı Kökenli Vatandaşların Hiçbir Denetime Tabii Olmadan İş Yeri Açması.	4
7	Yiyecek Ve İçecek Sektöründe Eğitim Danışmanlığı Eksikliği.	3
8	Kafe Ve Restoranların Ruhsatsız Düğün Yapması.	3
9	Sektörel Sorunların Tespiti Yapılıyor. Ancak Çözümler Uygulanmıyor.	3
10	Hizmet Sektörüne Yönelik Hazırlanan Yasaların Hizmet Ehlerinden Görüş Alınarak Görüş Hazırlanması Ve Hazırlanan Yasaların Uygulanmaması.	2
11	Apartmanların Ve Özel Mülklerin Yurt Olarak İşletilmesi Ve Bunun Öğrenci Güvenliğini Hiç Sayması.	2
12	Özel Eğitim Ve Öğretim Alanında Teşviklerin Yetersiz Oluşu Ve Eğitim Sektöründeki KDV Sorunu	2
13	Öğretim Müfredatlarında Sıklıkla Değişim Yapılması.	2
14	Nitelikli Eleman İstihdamında Sorunlar.	2
15	Sektörel Bazda Uzlaşının Olmaması Ve Odamızla Resmî Kurumlar Arasındaki Yetersiz İş Birliği	2
16	Tahsilat Sorunu	
17	Bazı Hizmetlerde Bölgesel Koruma Yok	
18	Kredi Yurtlar Kurumunun Özel Öğrenci Yurtlarını Hesaba Katmadan Yatak Sayısını 5 Kat Artırması	
19	Alacak Takibinde Hukuki İşlemlerin Uzun Süresinden Doğan Tedirginlik	
20	Mevzuata Uymayan Firmaların Haksız Rekabet Oluşturması	

3.2. İnşaat Sektörü

3.2.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	İnşaat Sektörü Masa 1	Tercih Skoru
1	Tapu Harçlarının Yüksek Olması	7
2	Konut Kredileri Ve Faizlerin Yüksek Olması	6
3	Müteahhitlik Yasasının Çıkmamış Olması	6
4	Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında İmar, İhale Kanun Ve Yönetmeliklerinin Her Müteahhit İçin Eşit Ve Tarafsız Bir Şekilde Uygulanmaması	5
5	Konut Maliyetlerinin Artışına Sebep Olan, Arsa Maliyetlerinin Artış Göstermesinin Yanında Belediye Harçları Diğer Kamu Kurum Kuruluşlarının Almış Olduğu Harçların Yüksek Olması.	5
6	Demir Beton Maliyetlerinin Yüksek Olması	4
7	Nitelikli Ve Vasıflı Eleman Sıkıntısı	4
8	Mülteci Ve Tabela Kıyafet Düzenlemesi	3
9	Kredi Ve Faizlerin Yüksek Olması	3
10	İmar Mevzuatının Çok Çeşitli Olması	3
11	Vergilerin Yüksek Olması	
12	Konut Sektöründe Halkın Alım Gücüne Uygun Projelerin Yapılmaması	2
13	KDV İadelerinin İnşaat Firmaları İçin Verilmesi	2
14	Tahsilat Sınırı	1
15	Maden Mevzuatı Düzenlemesi	1
16	İmar Sorunları	1
17	İhtiyaçtan Fazla Konut Üretimi	1
18	Belediyelerin Ucuz Konut Üretimi İçin Ucuz Arsa Tahsisinin Yapılması	
19	Konut Kredilerine (Faiz) Devlet Finansmanı Sağlanması	
20	Tapu Harçlarının %1'e Çekilmesi Gerçek Satış Bedelleri Üzerinden Satışları Gerçekleştirip, Kayıp Ve Kaçakları Önler	
21	Teknik Personel Bulundurma Zorunluluğu	
22	Vizyonu Ve Misyonu Olan Şehrin Kültür Ve Yapısına Uygun Tarafsız Yönetimlerin Belediyelerde Görevlendirilmesi	
23	NACE Kodunun İnşaat Ve Müteahhitler Olarak Ayrı Tutulması	

3.2.2. 2ncü Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	İnşaat Sektörü Masa 2	Tercih Skoru
1	İnşaat Sektörü İle İlgili Mevzuat Düzenlemelerinin Getirdiği Sıkıntılar. (Müteahhitlik Yasası, Otopark Yönetmeliği, Deprem Yönetmeliği İmar Affı Yasası, İş Güvenliği Yasasının Getirdiği Yükler)	9
2	Hatalı Şehir Planlaması Ve Yanlış Yapılaşmanın Verdiği Çevresel Zararlar (Tarım Arazilerine Yapılaşma, Hasarlı Binalar Sorunu Vb.)	6
3	İnşaat Sektöründe Yaşanan Mesleki Yeterlilik, Mesleğe Giriş Şartları Ve Nitelikli Eleman Eksikliği	5
4	İnşaatlardaki Denetim Problemi Ve İlimizde Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yanlış Uygulanması	4
5	İmar Affı Sorunu	4
6	Ülkemizde Hukuki Süreçlerin Yavaş İlerlemesi	3
7	Kredi Ve Faizlerin Yüksekliği	2
8	İnşaat Sektöründe KDV Ve Harç Uygulamalarından Dolayı Farklı Sektörlerin İnşaat Sektörüne Dahil Olmak İstemeleri	1
9	Sektörün Yapı Stoku Sorunu Ve Haksız Rekabet	1
10	Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yanlış Uygulanması	
11	Haksız Rekabet	
12	Gayrimenkul Satışlarındaki Harçların Düzenlenmesi	
13	Mesleğe Giriş Şartlarının Güncellenmesi	
14	Projelerden Kaynaklanan Uygulama Sorunları	

3.3. Sanayi Sektörü

3.3.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Sanayi Sektörü Masa 1	Tercih Skoru
1	Yüksek Faiz Ve Finansmana Erişememe Ve Devlet Desteklerinden Haberdar Olmamak	9
2	İşletmeler Genelde Sadece Kurulmaya Odaklı Gelecekte Sürdürülebilirlik Konusunda Yetersizlik	8
3	Türkiye'de Mesleki Okulların Yetersizliği Ve Bilimsel Akıldan Uzak Eğitim	8
4	Yetersiz Sermaye İle Kurulan İşletmelerin İşletme Sermayesi Kalmadığı İçin Kapanması	7
5	İşletmelerde Ulusal Ve Uluslararası Standartları Dikkate Almamak	6
6	İşyerlerinin Fiziki Anlamda (Yol, Su, Elektrik, Alan) Yetersizliği	5
7	Eğitimde İşletmeye Yeterli Beceride Eleman Gelmemesi	3
8	Yönetim Beceriksizliğinin Ekonomik İflası Körüklemesi (Bireysel Sorumluluk Alamama İflası Hızlandırır)	2
9	Yüksek Faiz	1
10	Satın Alma Gücünün Azalması	1
11	Teminat Mektubu Almada Yaşanan Sorunlar (Öz Varlık, İpotek Eksikliği)	1
12	Döviz Kurlarının Sabitlenmesi	1
13	Yeterli Sermaye Birikimi Yok	1
14	Tahsilat Yapamamak	1
15	Sanayi Sitelerinin İyileştirilmesi	1
16	Belediyelerin Sanayi Sitesinin Yeterli İlgi Göstermemesi	1
17	Düşük Karlılık	1
18	Markalaşma Anlayışının Kalite Anlayışının Olmaması	1
19	Kişisel İnovasyon Becerisi İçin Eğitim Eksikliği	1
20	Kalifiye Eleman (Teknik Ressam, CNC Operatörü)	1
21	Uluslararası Ticaretin Önemi	1
22	İşimize Teknolojik Gelişmeyi Adapte Edememek	1
23	İşinde Uzman Olacak Kişileri İş Başına Getirmemek	1
24	Kurumsallaşmada Yaşanan Sıkıntılar, Aile Şirketleri	1
25	Üretim Araçlarında Maliyet Hesaplarının Doğru Bir Şekilde Belirlenememesi	1
26	Küçük İşletmelerin Mitoz Bölünmeyle Güçlerinin Parçalanması Sektöre Zarar Vermesi	1
27	İşletmelerde Üretim Maliyetlerini Yapabilecek Yeterli Eleman Eksikliği Yokluğu	1
28	İşletmelerde Büyüme İle İşletme Sahiplerinin Büyümede Geri Kalması	1
29	Satış Kanalları	1
30	Ticaret Ve İş Geliştirmede Yöneticilerin Kullandıkları Dilin Önemi	1

3.3.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Sanayi Sektörü Masa 2	Tercih Skoru
1	Alacakların Banka İle Tahsili, Çek Senet Kanunu Ve İş Hukuku İle İlgili Sorunlar	8
2	İhracatta Ve İthalatta Enflasyon Ve Kur Değişikliği	7
3	Devlet Bürokrasisinin Özel Sektörle Uyumlu Çalışmaması	6
4	Nitelikli Eleman Yetiştirilmesi Konusundaki Sıkıntılar	6
5	Yüksek Enerji Maliyeti	6
6	İhracatı Geliştirme Ofislerinin Olmaması	5
7	Banka Kur, Faiz Politikalarının Değişmesi	5
8	Üretimde Kullanılan Hammaddelerin Dövizle Endeksli Olması	4
9	Haksız Rekabet	4
10	Ortak Tasarım Ofisleri Ve ARGE Destekleri	4
11	KDV'nin Tahsil Edilmeden Ödenmesi	2
12	Gümrük Alanlarının Yetersizliği	1
13	İş Ve Ticaret Hukuku Sorunu	
14	Ödenmeyen Çekler Ve Banka Kredilerinin Yüksek Olması	
15	Kıdem Tazminatı Yükü İş Hukuku	
16	Firmaların Finansal Desteğe Zor Ulaşması	
17	ARGE Teşviklerinin Arttırılması	
18	Ambalaj Sorunu	

3.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü

Sıra No	Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Masa 1	Tercih Skoru
1	Lisanslı Depoculuk- Soğuk Hava Depoları	7
2	Arazi Toplulaştırma	6
3	Tarımsal Sulama	5
4	Rekabetçi Ürün Tespiti- Aktif Tarıma Geçilmesi- Geleneksel Tarımdan Vazgeçememe	5
5	Hayvancılık İşletmelerin Ruhsat Sorunları	4
6	Tarımsal Atıkların Yaratıldığı Sorunlar Ve Tekrar Kullanılamaması	4
7	Ürün İlaçlama Yetersizliği	3
8	Termal Su Kaynakları İle Seracılığın Geliştirilmesi	1
9	Mevcut Tarım Alanlarının Muhafaza Edilmesi	1
10	Hayvancılık İşletmelerinin Çevre Sorunları	
11	Veteriner Tanı Ve Teşhis Laboratuvarı	
12	Tarımsal Ürünlerin Laboratuvarda Analiz Edilememesi	
13	Ürünün İşlenerek Satılamaması	
14	Gıda Organize Sanayi Bölgesinin Olmaması	

3.5. Ticaret Sektörü

3.5.1. 1nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Ticaret Sektörü Masa 1	Tercih Skoru
1	Ticaret Sektöründe Çalışan Nitelikli Personelin Bulunmaması Ve Ayniyet Duygusunun Olmaması İle Birlikte Yaşanan Eleman Eksikliği	7
2	Ticaret Sektöründe Haksız Rekabeti Önleyici Genel Denetim Eksikliği Anlamda Genel Denetim Eksikliği	4
3	Dolaylı Vergilerin Yüksekliği	4
4	Kamu Alacaklarında Tahsilat Problemlerinin Yaşanması	4
5	Şehirdeki Trafik Ve Otopark Problemleri Nedeniyle Şehirde Ki Ticaret Hayatının Etkilenmesi	3
6	Şehir Merkezinde AVM'ler İle Yerel Firmaların Rekabet Sıkıntısı	3
7	Ticaret Yapanlarda Ahlakı Yozlaşma, Ticaret Ahlakı Eksikliği	3
8	Dönemsel Olarak Yapılan Vergi Yapılandırması Dürüst Ticaret Yapanlara Haksız Rekabet Olanğı	2
9	Bankaların Kredi Kartı Kullanımında Komisyon Oranlarının Çok Yüksek Olması	2
10	Kira Maliyetlerinin Çok Yüksek Olması	2
11	Vergi Mevzuatlarında Ticaret Erbaplarının Mevzuattan Kaynaklı Sıkıntıları	2
12	Devlet Kurumlarında Yerli Yazılımın Kullanılmasının Teşvik Edilmesi	2
13	Özellikle Kamu Alacaklarının Piyasayı Rahatlatmak Amacı İle Ödeme İyileştirmeleri	2
14	Ticaret Sektöründe Nitelikli Satış Elemanı Eksikliği	1
15	Akaryakıt Alanında Haksız Rekabet	1
16	İşçi Haklarının Olup, İşveren Haklarının Bulunmaması Tüketici Haklarının Olup Esnaf Haklarının Olmaması	1
17	Kuyumculuk Sektöründe Maliye Vergi Hesaplamalarında Kur Farkının Gözetilmemesi	1
18	Haksız Rekabet (Akaryakıt Fiyatları, Kim Olduğı Belli Olmayan İşletmeler	1
19	Güvenlik Ve Trafik Sorunu (Sakarya'da Kampüs Yapılara İlk Ve Orta Okulların Taşınması)	1
20	Elemanların Kendi Donanımlarıyla, Beklentileri Arasındaki Uçurum	

3.5.2. 2nci Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Ticaret Sektörü Masa 2	Tercih Skoru
1	Şehrin Tanıtımında-Pazarlanmasında Eksiklik	8
2	Nitelikli Organize Perakende Bölgesi Olmaması	7
3	Kredi Faizlerin Yüksek Olması Nedeniyle Krediyeye Ulaşamamak	6
4	Kamuda Tahsilat Sorunu	6
5	İşgücü -Kalifiye Eleman Sorunu	5
6	KDV -ÖTV Oranlarının Yüksekliği	3
7	Tüketici Kredilerin Yüksek Olması	2
8	Kayıt Dışı Alışverişin Yoğun Yaşandığı Semt Pazarları	1
9	Yeni İstihdam Alanlarında Oluşacak İşçilerin Şehrimize Yönlendirilmesi	2
10	İşverenlere Çalışana Esir Edilmesi	1
11	Şehrin Yurt İçi Gezi Rotalarında Yeterince Yer Almaması	
12	SGK İşveren Payının Yüksek Olması	
13	Kuralsız Ahlaksız Yanıltıcı İndirimler	
14	Kamu Binalarında Yüksek Kira Artışı	
15	İhracatla İlgili Teşviklere Ulaşamamak	
16	Dövizle Paralel Olmayan Daha Yüksek Perakende Fiyat Artışları	
17	Maliyet Ve Döviz Artışına Paralel Olmayan Perakende Fiyat Artışları	
18	Yurtiçi Turların Gezi Rotasında Olmaması	
19	Şehir Merkezindeki AVM'ler Yerel Markaların Büyümesini Güçleştiriyor	

3.5.3. 3ncü Masa Değerlendirmeleri

Sıra No	Ticaret Sektörü Masa 3	Tercih Skoru
1	Bankacılık Sektörü, Son Aylarda Yaşanan Çalkalanmaların Neticesinde Önceden Devlet Tarafından Kontrol Altına Alınmaya Çalışılan Bankaların Asıl Hizmet Verdikleri Kalemleri Zor Durumda Yaşan Sıkıntıları Kendi Menfaatleri Tarafından Kredi Kart Komisyonların EFT Havale Ücretlerin Yüksek Olarak Bankalar Tarafından Alınması Zor Durumdaki Ticaret Erbabına Kotu Niyetli İstismara Yol Açılması. Bilançolarında Herhangi Bir Bozukluğu Olmayan İş Yerlerine Taciz Yaparak Limit Oranlarının Düşürülmesi, Teminat Ta Kullanılan Ticaret Erbaplarının Taşınmazlarının Değerlerinin Yarı Yarıya Aşağıya Çekilmesi, Ekspertizlerin Sorunlu Hale Getirmesi,	5
2	Perakende Düzenlemesi ÖTV Ve KDV Oranlarının Satış Oranları Baz Alınmadan Düzenlenmiş Olması Mobilyadaki Ve Beyaz Eşyadaki KDV Ve ÖTV Oranların Aşağıya Çekilmesi Bunların Ailelerin Yasam İhtiyaçların Temel Madde Olduklarının Unutulmaması Beyaz Eşya Ve TV'nin de İnci Ve Altınında 3 Taksitle Satılması	5
3	Yabancı Vatandaşların (Suriye Vb.) Son Zamanlarda İş Yeri Açarken Bazı Avantajlarından Faydalanarak Küçük Esnaflara Masraf Açısından Dengeyi Bozması Bununda Rekabeti Zorlaması	4
4	İnternet Satışların Düzenlenecek Kanunların Bir Türlü Önüne Geçilmeyip Yanıltıcı Reklamlarla Gerçek Perakende Ticareti İle Uğraşanların Önüne Haksız Rekabete Geçilmesi	4
5	Yiyecek Marketlerinde Düzensiz Ve Denetimsiz Şekilde Yurtdışından Getirilen Ürünleri Satarak Haksız Rekabete Sebep Olması	4
6	Yerel Siyaset Düzenlemelerinde Şehrin Asıl Ticaret Organı Olan SATSO'dan Görüş Ve Fikir Alınmaması	4
7	Kötü Niyetli Konkordatocuların Önüne Geçilmesi	3
8	Sanayiye Çırak Gelmemesi	2
9	Şehir Yöneticilerinin Aday Olma Süreçlerinde Odamızdan Görüş Alınmaması	2
10	Hükümet Tasarruf Tedbirlerinin Sadece Ticari Hayatı Durdurma İle Alakalı Olması	1
11	Konkordato Sisteminin Kötü Kullanımının Önüne Geçilmesi	1
12	Sakarya Özelinde Gelişme Ve Zenginliğe Bir Bölge Üzerinde Yoğunlaşılması	1
13	SATSO Çatısı Merkez Kabul Edilecek Şehir Yöneticileri Ticari Hayatı Motive Edecek	
14	İlçeleri Birbirine Bağlamada Kısa Ve Hızlı Çözüm Raylı Sistemken Hiçbir Yatırım Yapılmaması	
15	Kredilendirmede Akil İhtiyaçların Faiz Dışında Tutulması	

4. Sektörel Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

4.1. Hizmet Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

4.1.1. Hizmet 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Hizmet Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Nitelikli Eleman Ve Kalifiye Elaman Sıkıntısı Ve İlimizdeki Yabancı Kalifiyeli Elemanların Tespit Edilmesi Ve Şehrimize Kazandırılması	6
	Merdiven Altı İzinsiz Eğitim Kurumları İşini Kurallara Göre Yapan Kurumları Zora Sokmaktadır. Herkesin Diplomaya Önem Vermesi Eğitimcinin Eğitimsiz Olması Nedeni İle Eğitim Kalitesinin Düşmesi Meslek Liselerinin Artık Eğitim Sistemimizde Maalesef Ara Eleman Yetiştirme Niteliğinde Olmaması, Merdiven Altı İzinsiz Eğitim Kurumlarının Denetlenip Kapatılması	
2	Şehir Dışından Gelen OSGB Firmalarının Fiyat Tarifeleri Ve OSGB Firmalarının Hizmet Verdiği Yerde Denetlenmesi	5
	Ataması Yapılmayan (Merdiven Altı) Ve Şehir Dışından Gelen OSGB'lerin Denetlenmesi Sakarya Ticaret Ve Sanayi Odası Önceliğinde OSGB Alımının Önemi İşverenlere Anlatılması Ve Konferanslar Ve Paneller Düzenlenmesi	
3	Matbaaların Ve Tedarikçilerin İçin Küçük Sanayi Sitelerinin Olması Ve Yüksek Kiralar	5
	Matbaa Ve Reklam Sektörü İçinde Kümeleşme Çalışmalarının Yapılması Ve Küçük Sanayi Sitesi Sayısının Arttırılması	
4	Çalışanların Tazminat Aşkı Ve İşsizlik Parası Talepleri	5
	Kanunlar Karşısında İşverenlerin Her Zaman Suçlu Görülmemesi İçin Çalışma Yapmak	
5	Sakarya'da Bir Fuar Merkezinin Olmaması Ve İhtisas Fuarları Düzenlenememesi	5
	Çok Yönlü Fuar Merkezlerinin Olması Seminer Ve Toplantı Merkezinin Olması Şehrin Ticaretine Katkısı	
6	Ulusal Bir Reklam Şirketi Tüm Şehrin Reklam Pastasını Tek Başına Yemesi Ve Broşür Ve Reklam Vergilerinin Yüksek Olması	5
	Mevcut Afiş Broşür Baskılı Reklam Vergilerinin (Belediye) Çözümlemesi, Billboard İhalelerine Yerel Firmaların Katılımının Sağlanması (Adil Şartların Uygulanması)	
7	Bankaların Kanun Ve Yönetmeliklere Uymaması (Bireysel Sigorta Zorunluluğu)	6
	Denetleme Ve Cezaların Yükseltilmesi Ve Yürürlükte Olan Kanunların İşletilmesi.	
8	Yabancıların Emlak Alımında Çekilen Sorunların Azaltılması	3
	Yabancıların Emlak Alımında Araştırma Süresinin Uzun Olması	
	Tapu Harçlarının Yüksek Olması Şuan %3,31 Ekimde %4, Beklentimiz %1 Olması	
	Ayakçı Diye Tabir Ettiğimiz Yasadışı Çalışan Kişilerin Olması	

4.1.2. Hizmet 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Hizmet Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	İş Yerleri Kuruluşunda Planlama Yok, İhtiyaca Göre Planlama Yapılmıyor. Nüfus Ve Demografik Yapıya Göre Planlama Yapılmalı. Şehirde Alternatif Cazibe Alanlarının Oluşturulamaması, Bütün Yoğunluğun Serdivan'da Toplanması.	7
	Kentin Nüfusuna, İş Yeri Sayısına, Hizmet Çeşitliliğine Göre Planlama Yapılarak Ruhsatlandırma Çalışması Yapılmalı Ve Sektörel Yoğunlaşmaya İzin Verilmemeli.	
	Yasal Düzenleme Yapılmalı, Mevcut İşletmelerin Envanteri Çıkarılarak Denetim Uygulanmalı.	
2	Sigara Kanunu Hususu Rekabet Kurallarına Göre Uygulanmıyor.	5
	Yasa Kurumlara Ve Kuruluşlara Eşit Uygulanmalı, Denetimde Herkese Eşit Davranılmalı.	
	Denetim Yapılacağı Zaman Mesaj Gönderilmesi Engellenip, Denetim Gizli Tutulmalı.	
	Esnafı Korumak Adına İşletmelerin %50 'Sinde Sigara İçilebilir, %50'sinde İçilemez Yasası Çıkarılabilir.	
3	Şehirdeki Firmaların Şehir Dışından Hizmet Ve Ürün Almasını Engelleyecek Düzenleme Yapmak.	5
	Servis Taşımacılığı, Çevre Danışmanlığı, İş Güvenliği, Sigortacılık Vb. Sektörlerde Bölgesel Koruma İçin Yasal Düzenlemeler Yapılarak, İşletmelerin Çalışabilecekleri Alanlar Sınırlandırılmalı.	
4	Sakaryalı İş Dünyası, Sakarya'nın Hizmet Sektörüne İş Vermiyor.	5
	Sakaryalı Firmalar Nasıl Teklif Verileceğine Nasıl İş Yapılacağına Hâkim Olmalı, Bilmeli.	
	Sadakat Oluşturabilecek Projeler Geliştirilmeli.	
5	Çantacılar Kayıtlılara Engel Oluyor.	4
	Hiçbir Resmi Kaydı (Vergi, SGK, Oda-Borsa Vb.) Olmayan Ancak Belgelendirme Ve Danışmanlık Hizmeti Gibi Hizmetleri Gayri Resmî Vererek Haksız Rekabete Yol Açan Kişilerin Önlenmesi İçin Yasal Düzenlemeler Ve Yaptırım Gücü Oluşturulmalı.	
6	Haksız Rekabet, Denetimin Olmayışı Ve Yabancı Kökenli Vatandaşların Hiçbir Denetime Tabii Olmadan İş Yeri Açması.	4
	Yabancıların Ülkemizde Personel Olmak İstediklerinde Aranan Şartlara Benzer Şartların, İş Yeri Açmak İstediklerinde De Uygulanması.	
	Resmî Kurumlar Ve Resmi Kurum Çalışanları, Hizmet Sektörü İle Rekabet Ederek İş Yapmamalı.	

4.2. İnşaat Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

4.2.1. İnşaat Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	İnşaat Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Tapu Harçlarının Yüksek Olması	7
	Tapu Harçlarının %1' E Çekilerek Satışların Arttırılması, Rayiç Bedellerin Gerçek Satış Rakamlarına Çekilerek Vergi Tahsilat Oranlarının Arttırılmasının Sağlanması.	
2	Konut Kredileri Ve Faizlerin Yüksek Olması	6
	Konut Kredilerine (Faiz) Devlet Finansmanının Sağlanması	
3	Müteahhitlik Yasasının Çıkması Ve Yaşanan Sıkıntılar	6
	NACE Kodu İnşaat Ve Müteahhitlik Olarak Birinci Sırada Yer Alan Firmaların Müteahhitlik Yapması	
	Teknik Personel Bulundurma Zorunluluğu (Müteahhitlerde Bünyesinde Mimar Mühendis Ve Tekniker Bulundurma Zorunluluğu İle Birlikte İstihdama Da Katkı Sağlaması.)	
	KDV İadelerinin İşi İnşaat Olan Şirketlere Verilmesi.	
4	Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında İmar, İhale Kanun Ve Yönetmeliklerinin Her Müteahhit İçin Eşit Ve Tarafsız Bir Şekilde Uygulanmaması	5
	Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının İlgili Yerlerinde Vizyonu Ve Misyonu Olan, Kanun Ve Yönetmeliklere Uygun Tarafsız Yönetimlerin İş Başına Getirilmesi.	
5	Konut Maliyetlerinin Artışına Sebep Olan, Arsa Maliyetlerinin Artış Göstermesinin Yanında Belediye Harçları Diğer Kamu Kurum Kuruluşlarının Almış Olduğu Harçların Yüksek Olması.	5
	Belediyelerin Ucuz Konut Üretimi İçin Alt Yapısı Hazır İmara Hazır Arsa Üretmesi, Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Almış Olduğu Harçları Ekonomik Şartlara Uygun Hale Gelmesi İçin Revize Edilmesi.	

4.2.2. İnşaat Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	İnşaat Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	İnşaat Sektörü İle İlgili Mevzuat Düzenlemelerinin Getirdiği Sıkıntılar. (Müteahhitlik Yasası, Otopark Yönetmeliği, Deprem Yönetmeliği İmar Affı Yasası, İş Güvenliği Yasasının Getirdiği Yükler)	9
	Müteahhitlik Çerçevesi Belirlenerek Sektörün Disiplin Altına Alınmalı	
2	Hatalı Şehir Planlaması Ve Yanlış Yapılaşmanın Verdiği Çevresel Zararlar (Tarım Arazilerine Yapılaşma, Hasarlı Binalar Sorunu Vb.)	6
	Yönetmelikler Şehir Özelliklerine Göre Güncellenmeli	
	Geleceğe Yönelik Uzun Vadeli Şehir Planları Yapılmalı	
	İlimizde, Papuçcular Mahallesinden Alan Bazında Kentsel Dönüşüme Başlamalı	
3	İnşaat Sektöründe Yaşanan Mesleki Yeterlilik, Mesleğe Giriş Şartları Ve Nitelikli Eleman Eksikliği	5
	İnşaat Sektöründe Mesleki Yeterlilikte Branşlaşma İvedilikle Uygulanmalı	
4	İnşaatlardaki Denetim Problemi Ve İlimizde Kentsel Dönüşüm Projelerinin Yanlış Uygulanması	4
	Yapı Denetim Firmalarında Çalışan Elemanlara, Tecrübe Ve Yeterlilik Şartları Getirilmeli	
	İlimizde Parsel Bazında Değil, Alan Bazında Kentsel Dönüşüm Yapılmalı	
5	İmar Affı Sorunu	4
	İmar Affı Süreleri Uzatılmamalı	
	İmar Affı İle Güvenliğimizin Tehlikeye Atılmaması İçin İmar Affı Uygulamaları Seçim Olarak Kullanılmamalı	
6	Ülkemizde Hukuki Süreçlerin Yavaş İlerlemesi	3
	Sektör Mahkemeleri Oluşturulmalı	
7	Kredi Ve Faizlerin Yüksekliği	2
	Kredi Faiz Oranlarında İndirime Gidilmeli. Tapu Harçlarında İndirim Yapılarak Binde 15'in Altına Çekilmemeli	
8	İnşaat Sektöründe KDV Ve Harç Uygulamalarından Dolayı Farklı Sektörlerin İnşaat Sektörüne Dahil Olmak İstemeleri	1
	Ana Faaliyet Alanı İnşaat Olmayan Firmaların, KDV Oranları Takip Edilmeli. Faaliyet Konusu Farklı Olan Firmalar, İnşaat Yaparak Kendilerine Ait Fakat İnşaat Dışı Firmalarına Çıkan KDV'yi Ödemeyip, İnşaatteki Firmalarından Elde Edecekleri Yüzde 17'lik KDV Örtüştürerek Fırsat Elde Etmiş Oluyorlar. Bu Da Haksız Rekabete Yol Açmaktadır.	
9	Sektörün Yapı Stoku Sorunu Ve Haksız Rekabet	1
	Yapı Stoku Eritildikten Sonra İhtiyaç Fazlası Yapılaşmaya İzin Verilmemeli	
	Mevcut Yapı Stoklarının Satışı İle İlgili Banka Faiz Oranları Düzenlenmeli, Devlet Destekli Firmalara Uygulanan Faiz Oranlarını Tüm Müteahhitlere Uygulayarak Haksız Rekabet Engellenmeli	

4.3. Sanayi Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

4.3.1. Sanayi Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Sanayi Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Yüksek Faiz Ve Finansmana Erişememe Ve Devlet Desteklerinden Haberdar Olmamak	9
	Bankalardan Düşük Faizli Kredi Temini İçin Devlet Desteği	
2	İşletmeler Genelde Sadece Kurulmaya Odaklı Gelecekte Sürdürülebilirlik Konusunda Yetersizlik	8
	İşletmelere Üniversite Ve SATSO Önderliğinde Mentorluk Yapılması	
3	Türkiye'de Mesleki Okulların Yetersizliği Ve Bilimsel Akıldan Uzak Eğitim	8
	Eğitimlerde Sahada Uygulamalı Temalı Eğitimler, İşbaşı Eğitimi	
	Meslek Liselerinde Sanayi İhtiyacı Olan Branşlarda Esnek Eğitim	
4	Yetersiz Sermaye İle Kurulan İşletmelerin İşletme Sermayesi Kalmadığı İçin Kapanması	7
	İş Birliği, Güç Birliği, Farklı Ama Kuvvetli Yanları Olan Firmaların Güç Birlikteliği	
	İşletmeler Arası Güç Birliği İçin Rekabet Öncesi Beraberlik	
5	İşletmelerde Ulusal Ve Uluslararası Standartları Dikkate Almamak	6
	Rekabette Sektörün Denetlenmesi Ve Kalite Birliğinin Sağlanması	

4.3.2. Sanayi Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Sanayi Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Alacakların Banka İle Tahsili. Çek Senet Kanunu Ve İş Hukuku İle İlgili Sorunlar	8
	Alacakların Banka Yoluyla Tahsil Edilerek Garanti Altına Alınması	
	Ticaret Kanunlarının AB Normlarında Olması	
2	İhracatta Ve İthalatta Enflasyon Ve Kur Değişikliği	7
	Enflasyon Ve Kurun Paralel Hareket Etmesi İçin İlgili Bakanlık Nezdinde Girişimde Bulunulması İçin TOBB İle Görüşmelerde Bulunulması	
3	Devlet Bürokrasisinin Özel Sektörle Uyumlu Çalışmaması	6
	Devlet Kurumların Çağın Gereksinimlerine Ayak Uydurarak Ve Kendilerini Geliştirerek Hareket Etmesi İçin Girişimlerde Bulunmak	
4	Nitelikli Eleman Yetiştirilmesi Konusundaki Sıkıntılar	6
	Öğrencilerin 4 Yıllık Lise Ve Üniversite Döneminin 2 Yılı Okulda Diğer 2 Yılının İse İşyerlerinde Geçirilerek Teorik Pratik Eğitimlerini Birlikte Alması	
5	Yüksek Enerji Maliyeti	6
	Yurtdışı İle Rekabet Edebilecek Düzeyde Vergilerle Ve Enerji Maliyetlerinin Belirlenmesi	
6	İhracatı Geliştirme Ofislerinin Olmaması	5
	Sektörel Olarak İhracatı Geliştirme Ofislerinin Kurulması Yönünde Çalışmalar Yapmak	
7	Banka Kur, Faiz Politikalarının Değişmesi	5
	Banka Kazançlarının Reel Sektörden Daha Fazla Olmaması Yönünde Girişimlerde Bulunmak	

4.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Lisanslı Depoculuk- Soğuk Hava Depoları	7
	Devlet Teşviklerinin Yatırımcıya- Üreticiye İyi Anlatılması Ve Yönlendirilmesi	
	Standardı Ve Teknolojisi Yüksel Soğuk Hava Depoları Kurulması	
	Ürün İhtisas Borsası Kurulması	
	Odamızın Ve Borsanın Lisanslı Depoculuk Konusunda Öncü- Rol Model Olması	
2	Arazi Toplulaştırma	6
	Arazi Toplulaştırma Çalışmalarının Arttırılması	
	Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin Kurulması	
	Arazi Toplulaştırmalarında Sulama Ve Enerjinin Beraber Uygulanması	
3	Tarımsal Sulama	5
	Sulama Alanlarının Arttırılması	
	Akova Islahına Özen Gösterilmesi	
	Basıncılı Yağmurlama Ve Özellikle Damlama Sulama Sistemlerinin Yaygınlaştırılması	
4	Rekabetçi Ürün Tespiti- Aktif Tarıma Geçilmesi - Geleneksel Tarımdan Vazgeçememe	5
	Çiftçilere Gerekli Eğitimlerin Verilmesi	
	Sağlıklı Çiftçi Örgütlenmesi	
	Toprak Yapısına Göre Bölgesel Ürüne Yönlendirmek	
	Rekabetçi Ürünlerde Milli Tohumun Ön Plana Çıkarılması	
	Arifiye'deki Tarım Enstitüsünün Faaliyetlerinin Tanıtılması, Ön Plana Çıkarılması, Bu Konuda Odamızın Aktif Rol Alması	
	Ürün İhtisas Borsası Kurulması	
5	Hayvancılık İşletmelerin Ruhsat Sorunları	4
	Kanuni Mevzuatın Halka Ve İlgililere Anlatılması	
	Bu Konuda Diğer Büyük Şehirlerde Yapılan Faaliyetlerin Araştırılması	
	Belediyelerin Tarım Ve Hayvancılığa Yaklaşımı Ve Desteğinin Sağlanması	
	Veteriner Teşhis Ve Analiz Laboratuvarı Kurulması	
6	Tarımsal Atıkların Yarattığı Sorunlar Ve Tekrar Kullanılamaması	4
	Tarımsal Atık Tesislerinin Kurulması	
	Tarımsal Atıkların Depolanmasıyla İlgili Yönlendirilme Yapılması	
	Tarımsal Atıkların Tekrar Kullanılmasıyla İlgili Metotların Tespit Edilmesi Ve İlgilerin Yönlendirilmesi	
	Hayvansal Atıkların (Tavuk Çiftlikleri) Değerlendirilmesi Konusunda Yatırımcıların Araştırılması	
	Çiftçilere Suni Kimyasal Gübre Yerini Organomineral Gübreye Yönlendirilmesi	

4.5. Ticaret Sektörü Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

4.5.1. Ticaret Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Ticaret Sektörü 1nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Ticaret Sektöründe Çalışan Nitelikli Personelin Bulunmaması Ve Ayniyet Duygusunun Olmaması İle Birlikte Yaşanan Eleman Eksikliği	7
	Meslek Lisesi Mezunu İstihdamını Arttırmak İçin Devlet Teşvikinin Sağlanması	
	Meslek Liselerinin Ara Eleman Yetiştirmek İçin Cazip Hale Getirilmesi	
	Stajyer İşçi Alımının Sağlanması	
2	Ticaret Sektöründe Haksız Rekabeti Önleyici Genel Denetim Eksikliği Anlamda Genel Denetim Eksikliği	4
	Yasal Yükümlülüklerini (Vergi-SGK Vs.) Yerine Getirmeyen Firmalara Karşı Denetimin Arttırılması Ve Cezai Yaptırımların Uygulanması	
	Mesleki Yeterlilik İçin İşletmelerin Denetlenmesi Dönemsel Eğitim Seminerlerini Zorunlu Hale Getirmek	
	Mesleki Standartları Oluşmamış Sektörler İçin Hızlı Şekilde Mesleki Standartlar Belirlenmesi Fiziksel Ortam Sertifikasyon Şartlarının Oluşturulması	
3	Dolaylı Vergilerin Yüksekliği	4
	Belirli Sektörlerde Vergi İndirimi Sağlanması Özellikle Yerli Üretilen Ürünlerde KDV Oranlarının Düşürülmesi	
	Altın Ve Döviz İşlemi Yapan Ticarethanelerde Kur Farkından Doğan Vergi Yükünün Göz Önüne Alınması	
	Gelişen Ve Değişen İhtiyaç Analizlerinin Tekrar Gözden Geçirilmesi Zorunlu Tüketimde Uygulanan Asgari KDV Oranlarının Bu Kapsama Alınarak Düzenlenmesi	
4	Kamu Alacaklarında Tahsilat Problemlerinin Yaşanması	4
	Kamu Alacaklıları İle İlgili Kurumlarda Hızlı Ve Sonuç Odaklı Çalışma Yapılması	
	Açılan İhalelerde Ödenek Sıkıntısının Giderilmesi Ve Alımı Yapan Yetkilinin Ödeme Sorumluluğunu Üstlenmesi (Döner Sermaye Hariç)	
5	Şehirdeki Trafik Ve Otopark Problemleri Nedeniyle Şehirde Ki Ticaret Hayatının Etkilenmesi	3
	Şehir Merkezinde Trafik Akışının Uzun Vadeli Ve Şehrin Gelişimine Uygun Olarak Planlanması	
	Artan Araç Sayısının Otopark Sorununu Ortaya Çıkartması Bu Sorunun Şehir Merkezinde Ki Ticarete Olumsuz Etkileri	
	Şehir Merkezinde Ki Okulların Şehir Dışında Kampüslere Yerleştirilmesi	
6	Şehir Merkezinde AVM'ler İle Yerel Firmaların Rekabet Sıkıntısı	3
	AVM'lerin Yerleşim Tespitleri Ve Sayılarının Sınırlandırması	
	AVM'lerde Yerel Firmalara İmkân Sağlanması Kendi Markaları İle Yer Alabilmesi Ve Yüzdelik Oranda Yerel Esnafa Yer Ayrılması	

4.5.2. Ticaret Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Ticaret Sektörü 2nci Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Şehrin Tanıtımında-Pazarlanmasında Eksiklik	8
	SATSO Öncülüğünde Şehrin Muhataplarının Bir Araya Gelerek İstihdam Ticaret Turizm Sanayi İle İlgili Tanıtım Planı Yapılması	
	Şehre Uygun Özelliklerini İçeren Fuarlar Düzenlenmesi	
2	Nitelikli Organize Perakende Bölgesi Olmaması	7
	Sıkışık Ticaret Bölgelerinde Yüksek Kiralar, Ayrıca Şehrin İtibarlı Ve Güçlü Markalarının AVM2lerde Kendi Unvanları İle Yer Bulamaması Nedeniyle Organize Perakende Ticaret Bölgeleri Kurulması	
3	Kredi Faizlerin Yüksek Olması Nedeniyle Krediye Ulaşamamak	6
	TOBB Bünyesinde Konuyla İlgili Çalışma Başlatılması	
4	Kamuda Tahsilat Sorunu	6
	TOBB Bünyesinde Konuyla İlgili Çalışma Başlatılması	
5	İşgücü -Kalifiye Eleman Sorunu	5
	İş Dünyası Ve Üniversite Ortak Çalışmalar Yapması	
	Milli Eğitim -İŞKUR Özel Sektör Ortak Çalışmaları İle Meslek Liselerinden Stajyer Ve İşgücü Yönlendirilmesi	

4.5.3. Ticaret Sektörü 3ncü Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentiler

Sıra No	Ticaret Sektörü 3ncü Masa Öncelikli Sorunlar Ve Beklentileri	Tercih Skoru
1	Bankacılık Sektörü, Son Aylarda Yaşanan Çalkalanmaların Neticesinde Önceden Devlet Tarafından Kontrol Altına Alınmaya Çalışılan Bankaların Asıl Hizmet Verdikleri Kalemleri Zor Durumda Yaşan Sıkıntıları Kendi Menfaatleri Tarafından Kredi Kart Komisyonların EFT Havale Ücretlerin Yüksek Olarak Bankalar Tarafından Alınması Zor Durumdaki Ticaret Erbabına Kotu Niyetli İstismara Yol Açılması. Bilançolarında Herhangi Bir Bozukluğu Olmayan İş Yerlerine Taciz Yapararak Limit Oranlarının Düşürülmesi, Teminat Ta Kullanılan Ticaret Erbaplarının Taşınmazlarının Değerlerinin Yarı Yarıya Aşağıya Çekilmesi, Ekspertizlerin Sorunlu Hale Getirmesi,	5
	Sakarya Özelinde Tüm Banka Müdürlerinin Odamız Tarafından İstişare Toplantısı Yapılması Fikir Alışverişi Yapılması Bankaların Devlet Tarafından Haksız Uygulamaların Sonlanması İçin Sıkı Şekilde Denetlenmesi Yine Odamız Tarafından Şikâyet Konu Olan Bankaların Üyelerimizce Bildirilerek Onlara Yaptırım Yapacak Şekilde Düzenlemeye Gidilmesi, K.Kartların Bazı Sektörlerde Tekrardan Taksitlendirmeye Açılması	
2	Perakende Düzenlemesi ÖTV Ve KDV Oranlarının Satış Oranları Baz Alınmadan Düzenlenmiş Olması Mobilyadaki Ve Beyaz Eşyadaki KDV Ve ÖTV Oranların Aşağıya Çekilmesi Bunların Ailelerin Yaşam İhtiyaçlarını Temel Madde Olduklarının Unutulmaması Beyaz Eşya Ve TV'nin de İnci Ve Altınında 3 Taksitle Satılması	5
	Depolardaki Satılmayan Ürünlerinin Faturası Süresi 18 Aydan Uzun Olan Malların KDV Ve ÖTV'sinin Kaldırılarak Ve Azaltarak Satışa Sunulması, Ticaret Hayattaki Satış Unsurlarının Son Yıllardaki Değişikliği Bu Önem Derecesine Gore Devletin Aldığı Vergilerin İvedimle Çözülmesi, Kanun Koruyucuların Herhangi Bir Kanun Getirirken STK'lardan Gelen Önerileri Daha Dikkate Alınacak Öneri Ve Çözüm Platformu Kurulması, Teşvik Sistemlerinde Sadece Sanayi Ve ARGE Çalışmalarının Hatırlamayarak Perakende Sektörü İnsan Kaynağına Yönlendirilmesi. Ticaret Hayatının Sadece Vatandaşın Gözetildiği Ticaret Erbabın Ne Yaparsa Yapsın Haksız Olduğu Kanunun Düzeltilmesi	
3	Yabancı Vatandaşların (Suriye Vb.) Son Zamanlarda İş Yeri Açarken Bazı Avantajlarından Faydalanarak Küçük Esnaflara Masraf Açısından Dengeyi Bozması Bununda Rekabeti Zorlaması	4
	Bunun Çözüm Olarak da İlk Kez İş Yeri Açan Ticaret Noktalarının Belediyelere Ödedikleri Tabela Vs. Ücretlerinin İş Basında Değil Sene Sonunda Ödenmesi. STK'larda Özellikle Bu Tarz İş Yerlerinin Denetimi Sağlayarak Eğitime Tabi Tutulması Bu Eğitimlerde Türkçe Eğitim, Ahilik, Eğitimleri Verilmesi T.C. Devletin Ticaret Bakanlığının Geliştirmiş Olduğu Kural Kanun Ve Kuralların Bu Kesim Tarafından Benimsetilmesi Ve Yaşatılması İçin STK'lara Düşen Görevlerin Çoğaltılması Aynı Zamanda Ticaret Ve Sosyal Hayatta Organizasyonların Odamız Tarafından Yürütülmesi.	
4	İnternet Satışların Düzenlenecek Kanunların Bir Türü Önüne Geçilmeyip Yanıltıcı Reklamlarla Gerçek Perakende Ticareti İle Uğraşanların Önüne Haksız Rekabete Geçilmesi	4
	Teknoloji Bakanlığının İnternet Sitelerine Kuruluş Aşamasında Ve Ticarete Başladıktan Sonra Stok Ve Satış Denetimi Getirmesi	
5	Yerel Siyaset Düzenlemelerinde Şehrin Asıl Ticaret Organı Olan SATSO'dan Görüş Ve Fikir Alınmaması	4
	Ticarete Sakarya'lılık Kimliği İle Bu Donemde Şifremiz 54 İle Hediye Çekilişi Yapararak Bunu Geleneksel Hale Getirmek, AVM Yasasında Yeni Düzenlemeler Otopark Çözümleri, İşsizlik Kanunun Düzenlenmesi	

5. Sektörlerin Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

5.1. Hizmet Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

1	Haksız Rekabete Sebep Olan Yetersiz Denetim
	Ataması Yapılmayan (Merdiven Altı) Ve Şehir Dışından Gelen OSGB'lerin Denetlenmesi Sakarya Ticaret Ve Sanayi Odası Önceliğinde OSGB Alımının Önemini İşverenlere Anlatılması Ve Konferanslar Ve Paneller Düzenlenmesi
	Mevcut Afiş Broşür Baskılı Reklam Vergilerinin (Belediye) Çözümlemesi
	Billboard İhalelerine Yerel Firmaların Katılımının Sağlanması (Adil Şartların Uygulanması)
	Bankaların Bireysel Sigorta Uygulamalarında Denetleme Ve Cezaların Yükseltilmesi Ve Yürürlükte Olan Kanunların İşletilmesi
	Ayakçı Diye Tabir Ettiğimiz Yasadışı Çalışan Kişilerin Olması
	Sigara Denetiminde Yasa Kurumlara Ve Kuruluşlara Eşit Uygulanmalı, Denetimde Herkese Eşit Davranılmalı, Mesaj Gönderilmesi Önlenmeli, Denetim Gizli Olmalı
	Sigara Denetimine İlişkin Esnafı Korumak Adına İşletmelerin %50 'Sinde Sigara İçilebilir, %50'sinde İçilemez Yasası Çıkarılabilir.
	Hiçbir Resmi Kaydı (Vergi, SGK, Oda-Borsa Vb.) Olmayan Ancak Belgelendirme Ve Danışmanlık Hizmeti Gibi Hizmetleri Gayri Resmî Vererek Haksız Rekabete Yol Açan Kişilerin Önlenmesi İçin Yasal Düzenlemeler Ve Yaptırım Gücü Oluşturulmalı.
	Yabancıların Ülkemizde Personel Olmak İstediklerinde Aranan Şartlara Benzer Şartların, İş Yeri Açmak İstediklerinde De Uygulanmalı
	Resmî Kurumlar Ve Resmi Kurum Çalışanları, Hizmet Sektörü İle Rekabet Ederek İş Yapmamalı
	Merdiven Altı İzinsiz Eğitim Kurumları İşini Kurallara Göre Yapan Kurumları Zora Sokmaktadır. Herkesin Diplomaya Önem Vermesi Eğitimcinin Eğitimsiz Olması Nedeni İle Eğitim Kalitesinin Düşmesi , Merdiven Altı İzinsiz Eğitim Kurumlarının Denetlenip Kapatılması
2	İş Yerleri Kuruluşunda Planlama Yok, İhtiyaca Göre Planlama Yapılmıyor. Bütün Yoğunluğun Serdivan'da Toplanması.
	Matbaa Ve Reklam Sektörü İçinde Kümeleşme Çalışmalarının Yapılması Ve Küçük Sanayi Sitesi Sayısının Arttırılması
	Kentin Nüfusuna, İş Yeri Sayısına, Hizmet Çeşitliliğine Göre Planlama Yapılarak Ruhsatlandırma Çalışması Yapılmalı Ve Sektörel Yoğunlaşmaya İzin Verilmemeli.
	Yasal Düzenleme Yapılmalı, Mevcut İşletmelerin Envanteri Çıkarılarak Denetim Uygulanmalı.
	Çok Yönlü Fuar Merkezlerinin Olması Seminer Ve Toplantı Merkezinin Olması Şehrin Ticaretine Katkısı
	Nüfus Ve Demografik Yapıya Göre İş Yeri Planlaması Yapılmalı
	Şehirde Alternatif Cazibe Alanlarının Oluşturulmalı
	Sakarya'da Bir Fuar Merkezi Yapılması Ve İhtisas Fuarları Düzenlenmesi
3	Sakaryalı İş Dünyası, Sakarya'nın Hizmet Sektörüne İş Vermiyor.
	Servis Taşımacılığı, Çevre Danışmanlığı, İş Güvenliği, Sigortacılık Vb. Sektörlerde Bölgesel Koruma İçin Yasal Düzenlemeler Yapılarak, İşletmelerin Çalışabilecekleri Alanlar Sınırlandırılmalı
	Sakaryalı Firmalar Nasıl Teklif Verileceğine Nasıl İş Yapılacağına Hâkim Olmalı, Bilmeli
	Şehre Sadakat Sağlayacak Projeler Geliştirilmeli (Sadakat Kart, Çekiliş, Hediye Puan vb.)

4	Nitelikli Eleman Ve Kalifiye Eleman Sıkıntısı Ve İlimizdeki Yabancı Kalifiyeli Elemanların Tespit Edilmesi Ve Şehrimize Kazandırılması
	Meslek Liselerine Ara Eleman Yetiştirme Niteliği Kazandırılması
	SATSO'nun Meslek Lisesi Öğrencilerinin Staj İmkanlarına Destek Olması, Koordine Etmesi
5	Çalışanların Tazminat Aşkı Ve İşsizlik Parası Talepleri
	Kanunlar Karşısında İşverenlerin Her Zaman Suçlu Görülmemesi İçin Çalışma Yapmak

5.2. İnşaat Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

1	İnşaat Sektörü İle İlgili Mevzuat Düzenlemelerinin Getirdiği Sıkıntılar (Müteahhitlik Yasası, Otopark Yönetmeliği, Deprem Yönetmeliği İmar Affı Yasası, İş Güvenliği Yasasının Getirdiği Yükler)
	NACE Kodu İnşaat Ve Müteahhitlik Olarak Birinci Sırada Yer Alan Firmaların Müteahhitlik Yapması
	Teknik Personel Bulundurma Zorunluluğu (Müteahhitlerde Bünyesinde Mimar Mühendis Ve Tekniker Bulundurma Zorunluluğu İle Birlikte İstihdama Da Katkı Sağlaması.)
	İmar Affı Süreleri Uzatılmamalı
	İmar Affı İle Güvenliğimizin Tehlikeye Atılmaması İçin İmar Affı Uygulamaları Seçim Olarak Kullanılmamalı
	Ana Faaliyet Alanı İnşaat Olmayan Firmaların, KDV Oranları Takip Edilmeli. Faaliyet Konusu Farklı Olan Firmalar, İnşaat Yaparak Kendilerine Ait Fakat İnşaat Dışı Firmalarına Çıkan KDV'yi Ödemeyip, İnşaatteki Firmalarından Elde Edecekleri Yüzde 17'lik KDV Örtüştürerek Fırsat Elde Etmiş Oluyorlar. Bu Da Haksız Rekabete Yol Açmaktadır.
	Yönetmelikler Şehir Özelliklerine Göre Güncellenmeli
	Müteahhitlik Çerçevesi Belirlenerek Sektörün Disiplin Altına Alınmalı
2	Dolaylı Vergiler Ve Harçlar Çok Fazla
	Tapu Harçlarının %1' E Çekilerek Satışların Arttırılması
	Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının, Belediyelerin Almış Olduğu Harçları Ekonomik Şartlara Uygun Hale Gelmesi İçin Revize Edilmesi.
	Rayiç Bedellerin Gerçek Satış Rakamlarına Çekilerek Vergi Tahsilat Oranlarının Arttırılmasının Sağlanması.
3	Banka Kredi Ve Faizlerin Yüksekliği
	Konut Kredilerine (Faiz) Devlet Finansmanının Sağlanması
	Kredi Faiz Oranlarında İndirime Gidilmeli.
	Mevcut Yapı Stoklarının Satışı İle İlgili Banka Faiz Oranları Düzenlenmeli, Devlet Destekli Firmalara Uygulanan Faiz Oranlarını Tüm Müteahhitlere Uygulayarak Haksız Rekabet Engellenmeli
4	Hatalı Şehir Planlaması Ve Yanlış Yapılaşmanın Verdiği Çevresel Zararlar (Tarım Arazilerine Yapılaşma, Hasarlı Binalar Sorunu Vb.)
	İlimizde Parsel Bazında Değil, Alan Bazında Kentsel Dönüşüm Yapılmalı
	Geleceğe Yönelik Uzun Vadeli Şehir Planları Yapılmalı
	İlimizde, Papuçcular Mahallesinden Alan Bazında Kentsel Dönüşüme Başlamalı
	Belediyelerin Ucuz Konut Üretimi İçin Alt Yapısı Hazır İmara Hazır Arsa Üretmesi
5	İnşaat Sektöründe Yaşanan Mesleki Yeterlilik, Mesleğe Giriş Şartları Ve Nitelikli

	Eleman Eksikliği
	Yapı Denetim Firmalarında Çalışan Elemanlara, Tecrübe Ve Yeterlilik Şartları Getirilmeli
	İnşaat Sektöründe Mesleki Yeterlilikte Branşlaşma İvedilikle Uygulanmalı
	Müteahhitlik Mesleki Yeterlilikleri Belirlenerek Sektörün Denetim Altına Alınmalı

5.3. Sanayi Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

1	Yüksek Faiz Ve Finansmana Erişememe Ve Devlet Desteklerinden Haberdar Olmamak
	Bankalardan Düşük Faizli Kredi Temini İçin Devlet Desteği
	Banka Kazançlarının Reel Sektörden Daha Fazla Olmaması Yönünde Yapılması Gereken Denetim İçin Girişimlerde Bulunmak
	Devlet Destek Ve Teşvikleri Konusunda Bilgilendirilmek
2	Nitelikli Eleman Yetiştirilmesi Konusundaki Sıkıntılar
	Eğitimlerde Sahada Uygulamalı Temalı Eğitimler, İşbaşı Eğitimi
	Meslek Liselerinde Sanayi İhtiyacı Olan Branşlarda Esnek Eğitim
	Öğrencilerin 4 Yıllık Lise Ve Üniversite Döneminin 2 Yılı Okulda Diğer 2 Yılının İşe İşyerlerinde Geçirilerek Teorik Pratik Eğitimlerini Birlikte Alması
3	İhracatta Ve İthalatta Yaşanan Sorunlar
	Kur Riski Dolayısı İle Enflasyon Ve Kurun Paralel Hareket Etmesi İçin İlgili Bakanlık Nezdinde Girişimde Bulunulması İçin TOBB İle Görüşmelerde Bulunulması
	İş Birliği, Güç Birliği, Farklı Ama Kuvvetli Yanları Olan Firmaların Güç Birlikteliği
	İşletmeler Arası Güç Birliği İçin Rekabet Öncesi Beraberlik
	İşletmelere Üniversite Ve SATSO Önderliğinde Mentorluk Yapılması
	İhracatta Rekabet İmkânı Sağlayacak Enerji Maliyetlerini Oluşturan Vergilerde İndirim İle Maliyetlerin Düşürülmesi
4	Sektörde Denetim Eksikliği
	Rekabette Sektörün Denetlenmesi Standartlara Uyum Ve Kalite Birliğinin Sağlanması
	Devlet Kurumların Çağın Gereksinimlerine Ayak Uydurarak Ve Kendilerini Geliştirerek Hareket Etmesi İçin Girişimlerde Bulunmak
5	Alacakların Banka İle Tahsili. Çek Senet Kanunu Ve İş Hukuku İle İlgili Sorunlar
	Alacakların Banka Yoluyla Tahsil Edilerek Garanti Altına Alınması
	Ticaret Kanunlarının AB Normlarında Olması

5.4. Tarım Ve Hayvancılık Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

1	Lisanslı Depoculuk- Soğuk Hava Depoları
	Devlet Teşviklerinin Yatırımcıya- Üreticiye İyi Anlatılması Ve Yönlendirilmesi
	Standardı Ve Teknolojisi Yüksel Soğuk Hava Depoları Kurulması
	Ürün İhtisas Borsası Kurulması
	Odamızın Ve Borsanın Lisanslı Depoculuk Konusunda Öncü- Rol Model Olması
2	Arazi Toplulaştırma
	Arazi Toplulaştırma Çalışmalarının Arttırılması
	Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinin Kurulması
	Arazi Toplulaştırmalarında Sulama Ve Enerjinin Beraber Uygulanması
3	Tarımsal Sulama
	Sulama Alanlarının Arttırılması
	Akova Islahına Özen Gösterilmesi
	Basıncılı Yağmurlama Ve Özellikle Damlama Sulama Sistemlerinin Yaygınlaştırılması
4	Rekabetçi Ürün Tespiti- Aktif Tarıma Geçilmesi - Geleneksel Tarımdan Vazgeçememe
	Çiftçilere Gerekli Eğitimlerin Verilmesi
	Sağlıklı Çiftçi Örgütlenmesi
	Toprak Yapısına Göre Bölgesel Ürüne Yönlendirmek
	Rekabetçi Ürünlerde Milli Tohumun Ön Plana Çıkarılması
	Arifiye'deki Tarım Enstitüsünün Faaliyetlerinin Tanıtılması, Ön Plana Çıkarılması, Bu Konuda Odamızın Aktif Rol Alması
	Ürün İhtisas Borsası Kurulması
5	Hayvancılık İşletmelerin Ruhsat Sorunları
	Kanuni Mevzuatın Halka Ve İlgililere Anlatılması
	Bu Konuda Diğer Büyük Şehirlerde Yapılan Faaliyetlerin Araştırılması
	Belediyelerin Tarım Ve Hayvancılığa Yaklaşımı Ve Desteğinin Sağlanması
	Veteriner Teşhis Ve Analiz Laboratuvarı Kurulması
6	Tarımsal Atıkların Yarattığı Sorunlar Ve Tekrar Kullanılamaması
	Tarımsal Atık Tesislerinin Kurulması
	Tarımsal Atıkların Depolanmasıyla İlgili Yönlendirilme Yapılması
	Tarımsal Atıkların Tekrar Kullanılmasıyla İlgili Metotların Tespit Edilmesi Ve İlgilerin Yönlendirilmesi
	Hayvansal Atıkların (Tavuk Çiftlikleri) Değerlendirilmesi Konusunda Yatırımcıların Araştırılması
	Çiftçilere Suni Kimyasal Gübre Yerini Organomineral Gübreye Yönlendirilmesi

5.5. Ticaret Sektörü Öncelikli Sorunları Ve Beklentileri

1	Nitelikli Personelin Bulunmaması Ve Ayniyet Duygusunun Olmaması İle Birlikte Yaşanan Eleman Eksikliği
	Meslek Lisesi Mezunu İstihdamını Arttırmak İçin Devlet Teşvikinin Sağlanması
	Meslek Liselerinin Ara Eleman Yetiştirmek İçin Cazip Hale Getirilmesi
	Stajyer İşçi Alımının Sağlanması
	İş Dünyası Ve Üniversite Ortak Çalışmalar Yapması
	Milli Eğitim -İŞKUR Özel Sektör Ortak Çalışmaları İle Meslek Liselerinden Stajyer Ve İşgücü Yönlendirilmesi
2	Ticaret Sektöründe Haksız Rekabeti Önleyici Genel Denetim Eksikliği
	Yasal Yükümlülüklerini (Vergi-SGK Vs.) Yerine Getirmeyen Firmalara Karşı Denetimin Arttırılması Ve Cezai Yaptırımların Uygulanması
	Mesleki Yeterlilik İçin İşletmelerin Denetlenmesi Dönemsel Eğitim Seminerlerini Zorunlu Hale Getirmek
	Mesleki Standartları Oluşmamış Sektörler İçin Hızlı Şekilde Mesleki Standartlar Belirlenmesi Ve Fiziksel Ortam Sertifikasyon Şartlarının Oluşturulması
	Denetimlerde Kamu Kurumları İle Birlikte Odalarında Yer Alması
3	Bankalarda Yaşanan Sorunlar Ve Kredi Faizlerin Yüksek Olması Nedeniyle Finansa Ulaşımda Yaşanan Sıkıntılar
	TOBB Bünyesinde Konuyla İlgili Çalışma Başlatılması
	Bankalarda Uygulanan İşlem Ücretlerinin Denetimi
	Bankaların Teminat Ve Ekspertiz Konusunda Kural Tanımaz Tavrının Denetimi
	Beyaz Eşyada (TV, Buzdolabı Gibi) Ürünlerde Kredi Kartı Taksit Miktarının Arttırılması
4	Kamu Alacaklarında Tahsilat Problemlerinin Yaşanması
	Kamu Alacaklıları İle İlgili Kurumlarda Hızlı Ve Sonuç Odaklı Çalışma Yapılması
	Açılan İhalelerde Ödenek Sıkıntısının Giderilmesi Ve Alımı Yapan Yetkilinin Ödeme Sorumluluğunu Üstlenmesi (Döner Sermaye Hariç)
	TOBB Bünyesinde Konuyla İlgili Çalışma Başlatılması
5	Dolaylı Vergilerin Yüksekliği
	Belirli Sektörlerde Vergi İndirimi Sağlanması Özellikle Yerli Üretilen Ürünlerde KDV Oranlarının Düşürülmesi
	Altın Ve Döviz İşlemi Yapan Ticarethanelerde Kur Farkından Doğan Vergi Yükünün Göz Önüne Alınması
	Gelişen Ve Değişen İhtiyaç Analizlerinin Tekrar Gözden Geçirilmesi Lüks Sınıfından Zorunlu İhtiyaç Sınıfına Geçmiş Ürünlerde Uygulanan KDV Oranlarında İndirim Yapılması
	Stoklarda 18 Ayı Geçen Ürünlerde KDV İndirimine Gidilmesi

6. Tüm Sektörlerde Öne Çıkan Sorun ve Beklentiler

6.1. Haksız Rekabeti Önlemek Amacıyla Daha Sıkı Denetim Yapılması Beklenen Alanlar

SATSO üyeleri yasal yükümlülüklerini yerine getirmeden faaliyetlerini sürdürmesine izin verilen işyerleri dolayısıyla iş kayıplarına uğramaktadır. Bu durum sıkı denetimler ile kontrol altına alınabileceği değerlendirilmektedir. Denetimlerle yetkili kamu kurumları ile başta SATSO olmak üzere tüm meslek kuruluş ve odalarının üstüne düşen görevleri yerine getirmesi beklenmektedir. Denetimlere ilişkin yaşanan sorunlardan bazı örnekler aşağıda sıralanmıştır.

- ✓ Ataması Yapılmayan (Merdiven Altı) Ve Şehir Dışından Gelen OSGB'lerin Denetlenmesi
- ✓ SATSO Desteğinde OSGB Alımının Önemi Konferanslar Ve Paneller İle İşverenlere Anlatılmalı
- ✓ Mevcut Afiş Broşür Baskılı Reklam Vergilerinin (Belediye) Çözümlemesi
- ✓ Billboard ihalelerine Yerel Firmaların Katılımının Sağlanması
- ✓ Bankaların Bireysel Sigorta Uygulamalarında Yürürlükte Olan Kanunların İşletilmesi İçin Denetleme Ve Cezaların Yükseltilmesi
- ✓ Ayakçı Diye Tabir Ettiğimiz Yasadışı Çalışan Kişilerin Engellenmesi
- ✓ Sigara Denetiminde Yasa Kurumlara Ve Kuruluşlara Eşit Uygulanmalı, Denetimde Herkese Eşit Davranılmalı, Denetim Gizli Olmalı, Mesaj Gönderilmesi Önlenmeli
- ✓ Hiçbir Resmi Kaydı (Vergi, SGK, Oda-Borsa Vb.) Olmayan Ancak Belgelendirme Ve Danışmanlık Hizmeti Gibi Hizmetleri Gayri Resmî Vererek Haksız Rekabete Yol Açan Kişilerin Önlenmesi İçin Yasal Düzenlemeler Ve Yaptırım Gücü Oluşturulmalı.
- ✓ Yabancıların Ülkemizde Personel Olmak İstediklerinde Aranan Şartlara Benzer Şartların, İş Yeri Açmak İstediklerinde De Uygulanmalı
- ✓ Resmî Kurumlar Ve Resmi Kurum Çalışanları, Hizmet Sektörü İle Rekabet Ederek İş Yapmamalı
- ✓ Merdiven Altı İzinsiz Eğitim Kurumlarının Denetlenip Kapatılması
- ✓ Sanayi Sektörün Sıkı Ürün Denetimleri İle Standartlara Uyum Ve Kalitenin Sağlanması
- ✓ Devlet Kurumların Çağın Gereksinimlerine Ayak Uydurarak Ve Kendilerini Geliştirerek Hareket Etmesi İçin Girişimlerde Bulunmak
- ✓ Yasal Yükümlülüklerini (Vergi-SGK Vs.) Yerine Getirmeyen Firmalara Karşı Denetimin Arttırılması Ve Cezai Yaptırımların Uygulanması
- ✓ Mesleki Yeterlilik İçin İşletmelerin Denetlenmesi Dönemsel Eğitim Seminerlerini Zorunlu Hale Getirilmesi
- ✓ Mesleki Standartları Oluşmamış Sektörler İçin Hızlı Şekilde Mesleki Standartlar Belirlenmesi
- ✓ İş Yerleri İçin Fiziksel Ortam Sertifikasyon Şartlarının Oluşturulması
- ✓ Denetimlerde kamu kurumları ile birlikte odalarında yer alması
- ✓ İnternette Satış İçin Kurulan İnternet Sitelerine Kuruluş Aşamasında Ve Ticarete Başladıktan Sonra Stok Ve Satış Denetimi Getirilmesi

6.2. Şehir Ve Bölge Planlamasına Yönelik Beklentiler

Geleceğe yönelik uzun dönemli yapılan şehir planları kentsel hareketliliği yön verdiği gibi tarım, ticaret ve turizm sektörünün belirleyicisi olmaktadır. Kentte gerçekleşen ekonomik potansiyeldeki artışlar nüfus hareketliliğini ve yanında da sosyal hayat beklentisini ve eğitim ihtiyaçlarını beraberinde getirmektedir. İhtiyaç duyulan sektörel kümelenmeler, toplu

işyerleri ve ihtisas organize sanayi bölgeleri sektörel deneyim paylaşımı, dayanışma ve teşvikler açısından önem taşıyacaktır. Bir kongre ve fuar merkezinin de bölgede ticari hayatı hareketlendireceği beklenmektedir. Şehir planlaması ile beklentiler aşağıda sıralanmaktadır.

- ✓ Matbaa Ve Reklam Sektörü İçinde Kümelenme Çalışmalarının Yapılması Ve Küçük Sanayi Sitesi Sayısının Arttırılması
- ✓ Kentin Nüfusuna, İş Yeri Sayısına, Hizmet Çeşitliliğine Göre Planlama Yapılarak Ruhsatlandırma Çalışması Yapılması ve Kaynakların Etkin Kullanılmasını Sağlamaya Yönelik Sektörel Yoğunlaşmaya İzin Verilmemesi
- ✓ Mevcut İşletmelerin Envanteri Çıkartılarak Denetim Uygulanması
- ✓ Sakarya'da Kongre ve Fuar Merkezi Yapılması Ve İhtisas Fuarları Düzenlenmesi
- ✓ Şehirde Alternatif Cazibe Alanları Oluşturulması
- ✓ Parsel Bazında Değil, Alan Bazında Kentsel Dönüşüm Yapılması (Örneğin; Papuçcular Mahallesi Alan Bazında Kentsel Dönüşüme Başlanması)
- ✓ Belediyelerin Ucuz Konut Üretimi İçin Alt Yapısı Hazır İmara Hazır Arsa Üretmesi
- ✓ Şehir Merkezinde Trafik Akışının Uzun Vadeli Ve Şehrin Gelişimine Uygun Olarak Planlanması
- ✓ Artan Araç Sayısının Otopark Sorununu Ortaya Çıkartması Bu Sorunun Şehir Merkezinde Ki Ticarete Olumsuz Etkilerine Çözüm Üretilmesi
- ✓ Şehir Merkezinde Ki Okulların Şehir Dışında Kampüslere Yerleştirilmesi
- ✓ AVM'lerin Yerleşim Tespitleri Ve Sayılarının Sınırlandırılması
- ✓ AVM Yasasında Yeni Düzenlemeler Otopark Çözümleri Üretilmesi
- ✓ Şehrin İtibarlı Ve Güçlü Markalarının Bile AVM'lerde Kendi Unvanları İle Yer Bulamaması Nedeniyle Sıkışık Ticaret Bölgelerinde Yüksek Kiraları Önlemek İçin Organize Perakende Ticaret Bölgeleri Kurulması
- ✓ Gıda İhtisas OSB Kurulması
- ✓ Hayvancılık İşletmelerinin Ruhsat Sorunlarının Çözülmesi
- ✓ Hayvansal Ve Tarımsal Atık Bertaraf Veya Depolama Alanları Tahsisi

6.3. Bankalar Ve Finansmana Kolay Ulaşmak İçin Beklentiler

Bankalar iş dünyasının olmazsa olmazıdır. Bu nedenle bankalardan değişik isimlerde alınan ücretlerin her geçen gün arttırılması iş dünyasını rahatsız etmektedir. Ticari kredilerde sürekli değişen faiz oranları işletmelerin teminatlarını yetersiz hale getirmektedir. Bu durum da ticari hayatta telafisi mümkün olmayan yaralara sebep olabilecektir. Artan enflasyon ve faiz oranları sonrası yatırım teşviklerinde yer alan faiz desteği oranı anlamsız kalmıştır. Piyasa beklentilerine göre bazı konut projelerine uygulanan faiz desteği sektörde haksız rekabete sebep olduğu değerlendirilmektedir. Geçmişte gerçekleşen TOBB destekli, KOSGEB destekli, KGF destekli düşük faizli kredi beklentisi sürmektedir.

- ✓ TOBB Bünyesinde Konuyla İlgili Çalışma Başlatılması
- ✓ Bankalarda Uygulanan İşlem Ücretlerinin Denetlenmesi
- ✓ Bankaların Teminat Ve Ekspertiz Konusunda Kural Tanımaz Tavrının Engellenmesi
- ✓ Beyaz Eşyada (Tv, Buzdolabı Gibi) Ürünlerde Kredi Kartı Taksit Miktarının Arttırılması
- ✓ Bankalardan Düşük Faizli Kredi Temini İçin Devlet Desteğinin Arttırılması
- ✓ Banka Kazançlarının Reel Sektörden Daha Fazla Olmaması Yönünde Yapılması Gereken Denetim İçin Girişimlerde Bulunulması
- ✓ Devlet Destek Ve Teşvikleri Konusunda Bilgilendirilmelerin Arttırılması

- ✓ Mevcut Yapı Stoklarının Satışı İle İlgili Banka Faiz Oranları Düzenlenmeli, Devlet Destekli Projelerde Firmalara Uygulanan Faiz Oranlarının Tüm Müteahhitlere Uygulanarak Haksız Rekabet Engellenmesi
- ✓ Konut Kredilerine (Faiz) Devlet Desteğinin Sağlanması

6.4. Dolaylı Vergi Ve Harçlara Yönelik Beklentiler

Dolaylı vergiler, bir işlem üzerinden alınan vergiler olarak tanımlanmaktadır. KDV ve ÖTV en çok bilinen iken özel iletişim vergisi, damga vergisi ve harçlar bir başka örnektir. Bu vergiler toplumda yaygın olarak ürün fiyat artışı olarak kabul edilerek değerlendirildiği için satın alma gücünde azalmanın olduğu dönemlerde satın alma kararlarına doğrudan etkisi bulunduğu değerlendirilmektedir. Aynı zamanda kayıt/yasa dışı işlemlere de sebep olabilmektedir. Uzun süreli stoklarda bekleyen üründen zaten devletin KDV veya ÖTV tahsilatı mümkün olmamaktadır. Satış fiyatına yansıyacak bu tür indirimler stokların eritilmesine katkı sağlayacağı gibi finansman desteği de sağlayacağı değerlendirilmektedir. Aynı şekilde konut satışlarındaki, afiş, broşür gibi reklam materyallerinden alınan harçların indirilmesi sektörlerde hareketlenme sağlayacaktır.

- ✓ Belirli Sektörlerde Vergi İndirimi Sağlanması
- ✓ Özellikle Yerli Üretilen Ürünlerde KDV Oranlarının Düşürülmesi
- ✓ Özellikle Yerli Üretilen Ürünlerde ÖTV Oranlarının Düşürülmesi
- ✓ Altın Ve Döviz İşlemi Yapan Ticarethanelerde Kur Farkından Doğan Vergi Yükünün Göz Önüne Alınması
- ✓ Gelişen Ve Değişen İhtiyaç Analizlerinin Tekrar Gözden Geçirilmesi Lüks Sınıfından Zorunlu İhtiyaç Sınıfına Geçmiş Beyaz Eşya Ürünlerine Uygulanan KDV Oranlarında İndirim Yapılması
- ✓ Stoklarda 18 ayı geçen ürünlerde KDV İndirimine Gidilmesi
- ✓ Konut Satışlarını Artmasına Yönelik Tapu Harçlarının %1'e Çekilmesi
- ✓ Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının, Belediyelerin Almış Olduğu Harçları Ekonomik Şartlara Uygun Hale Gelmesi İçin Revize Edilmesi.
- ✓ Rayiç Bedellerin Gerçek Satış Rakamlarına Çekilerek Vergi Tahsilat Oranlarının Arttırılmasının Sağlanması.
- ✓ İhracatta Rekabet İmkânı Sağlayacak Enerji Maliyetlerini Oluşturan Vergilerde İndirim İle Maliyetlerin Düşürülmesi
- ✓ İlan, Afiş Ve Broşürlerden Alınan Harçların Düzenlenmesi

6.5. Sakarya'nın Kalkınma Ve Refahı İçin Tüm Kurumlar Nezdinde Birleşme, Aidiyet ve Dayanışmanın Sağlanması Girişimlerine Yönelik Beklentiler

SATSO'nun öncülük ettiği #Şifremiz54 projesi ile ilde kamu, özel sektör, üniversite, sivil toplum kuruluşları arasında dayanışmayı tetikleyecek, öncü ve yetkim kurumların ve şirketlerin diğerlerini ileriye taşıyacak örnek bir dayanışma beklentisi oluşmuştur. İlin marka olarak öne çıkartılması, tanıtılması önem taşımaktadır. Sektöründe öncüler yeni sahaya çıkanlara bilgi ve deneyimlerini aktararak mentorluk yaparak kaynak israflarının, mükerrerliklerin önüne geçildiği gibi bölgenin ticaret hacmi de genişleyecektir.

- ✓ SATSO Öncülüğünde Şehrin Muhataplarının Bir Araya Gelerek İstihdam Ticaret Turizm Sanayi İle İlgili Tanıtım Planı Yapılması
- ✓ Şehir Merkezinde AVM'ler İle Yerel Firmaların Rekabet Sıkıntısı

- ✓ İş Birliği, Güç Birliği, Farklı Ama Kuvvetli Yanları Olan Firmaların Güç Birlikteliği
- ✓ İşletmeler Arası Güç Birliği İçin Rekabet Öncesi Beraberlik
- ✓ İşletmelere Üniversite Ve SATSO Önderliğinde Mentorluk Yapılması
- ✓ Ticarete Sakarya'lılık Kimliğinin Öne Çıkartılması
- ✓ AVM Yasasında Yeni Düzenlemeler İle Otopark Sorununun Çözümü
- ✓ Sakarya Özelinde Tüm Banka Müdürlerinin Odamız Tarafından İstişare Toplantısı Ve Fikir Aışverişı Yapılması
- ✓ Şehre Uygun Özelliklerini İçeren Fuarlar Düzenlenmesi
- ✓ İş Dünyası Ve Üniversite Ortak Çalışmalar Yapması
- ✓ AVM'lerde Yerel Firmalara İmkân Sağlanması Kendi Markaları İle Yer Alabilmesi Ve Yüzdelik Oranda Yerel Esnafa Yer Ayrılması
- ✓ Sektörel Olarak İhracatı Geliştirme Ofislerinin Kurulması Yönünde Çalışmalar Yapılması
- ✓ Servis Taşımacılığı, Çevre Danışmanlığı, İş Güvenliği, Sigortacılık Vb. Sektörlerde Bölgesel Koruma İçin Yasal Düzenlemeler Yapılarak, İşletmelerin Çalışabilecekleri Alanların Sınırlandırılması
- ✓ Sakaryalı Firmalar Nasıl Teklif Verileceğine, Nasıl İş Yapılacağına Hâkim Olması İçin Eğitilmesi
- ✓ Sadakat Oluşturabilecek Projeler Geliştirilmesi

7. Sonuç

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası 2018-2021 dönemi Akreditasyon çalışmaları kapsamındaki stratejik plan kapsamında “Ekonomi İstişare Toplantısı”nı 26-27 Ekim 2018 Tarihinde Antalya Akra Barut Otelde düzenlemiştir. Toplantıya yaklaşık 80 meclis üyesi katılmıştır.

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası olarak; Sakarya’mızın ekonomik geleceğini değerlendirmek, birlik ve beraberliğimizi güçlendirmek ve önümüzdeki dönemin faaliyetlerine yön verecek sonuçların elde edilmesi hedeflenmiştir.

Toplam 10 masada yürütülen çalıştayda 5 sektöre ait sorunlar ve beklentiler ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

Yürütülen beyin fırtınası ile 10 masada saptanan sorunlar aşağıda sıralanmıştır.

- ✓ Hizmet 2 masada 47 sorun ve
- ✓ İnşaat 2 masada 37 sorun;
- ✓ Sanayi 2 masada 48 sorun;
- ✓ Tarım ve Hayvancılık 1 masada 14 sorun saptanmıştır.
- ✓ Ticaret 3 masada 54 sorun;

Daha sonra yürütülen çalışma ile ortak alanlardaki sorunlar birleştirilmiş ve önceliklendirilmek üzere oylanmıştır. Bu oylama sonrasında tercih skorlarına göre yapılan sıralama sonuçlarında her masada kopma noktasını kendisi belirleyerek sorunlara çözüm için beklentilerini sıralamışlardır.

- ✓ **Hizmet sektöründe** öne çıkan 5 sorun 24 beklenti sıralanmıştır. Öne çıkan sorunlar;
 - Haksız Rekabete Sebep Olan Yetersiz Denetim
 - İş Yerleri Kuruluşunda Planlama Yok, İhtiyaca Göre Planlama Yapılmıyor. Bütün Yoğunluğun Serdivan'da Toplanması.
 - Sakaryalı İş Dünyası, Sakarya'nın Hizmet Sektörüne İş Vermiyor.
 - Nitelikli Eleman Ve Kalifiye Elaman Sıkıntısı Ve İlimizdeki Yabancı Kalifiyeli Elemanların Tespit Edilmesi Ve Şehrimize Kazandırılması
 - Çalışanların Tazminat Aşkı Ve İşsizlik Parası Talepleri
- ✓ **İnşaat sektöründe** öne çıkan 5 sorun 20 beklenti sıralanmıştır. Öne çıkan sorunlar;
 - İnşaat Sektörü İle İlgili Mevzuat Düzenlemelerinin Getirdiği Sıkıntılar (Müteahhitlik Yasası, Otopark Yönetmeliği, Deprem Yönetmeliği İmar Affı Yasası, İş Güvenliği Yasasının Getirdiği Yükler)
 - Dolaylı Vergiler Ve Harçlar Çok Fazla
 - Banka Kredi Ve Faizlerin Yüksekliği
 - Hatalı Şehir Planlaması Ve Yanlış Yapılaşmanın Verdiği Çevresel Zararlar (Tarım Arazilerine Yapılaşma, Hasarlı Binalar Sorunu Vb.)

- İnşaat Sektöründe Yaşanan Mesleki Yeterlilik, Mesleğe Giriş Şartları Ve Nitelikli Eleman Eksikliği
- ✓ **Sanayi sektöründe** öne çıkan 5 sorun 15 beklenti sıralanmıştır. Öne çıkan sorunlar;
 - Yüksek Faiz Ve Finansmana Erişememe Ve Devlet Desteklerinden Haberdar Olmamak
 - Nitelikli Eleman Yetiştirilmesi Konusundaki Sıkıntılar
 - İhracatta Ve İthalatta Yaşanan Sorunlar
 - Sektörde Denetim Eksikliği
 - Alacakların Banka İle Tahsili, Çek Senet Kanunu Ve İş Hukuku İle İlgili Sorunlar
- ✓ **Tarım ve Hayvancılık sektöründe** öne çıkan 6 sorun 26 beklenti saptanmıştır. Öne çıkan sorunlar;
 - Lisanslı Depoculuk- Soğuk Hava Depoları
 - Arazi Toplulaştırma
 - Tarımsal Sulama
 - Rekabetçi Ürün Tespiti- Aktif Tarıma Geçilmesi - Geleneksel Tarımdan Vazgeçememe
 - Hayvancılık İşletmelerin Ruhsat Sorunları
 - Tarımsal Atıkların Yarattığı Sorunlar Ve Tekrar Kullanılamaması
- ✓ **Ticaret sektöründe** öne çıkan 5 sorun, 21 beklenti sıralanmıştır. Öne çıkan sorunlar;
 - Nitelikli Personelin Bulunmaması Ve Ayniyet Duygusunun Olmaması İle Birlikte Yaşanan Eleman Eksikliği
 - Ticaret Sektöründe Haksız Rekabeti Önleyici Genel Denetim Eksikliği
 - Bankalarda Yaşanan Sorunlar Ve Kredi Faizlerin Yüksek Olması Nedeniyle Finansla Ulaşımda Yaşanan Sıkıntılar
 - Kamu Alacaklarında Tahsilat Problemlerinin Yaşanması
 - Dolaylı Vergilerin Yüksekliği

Daha sonra tüm sektörlerde öne çıkan tekrar eden beklentiler ayrıca tasnif edildiğinde 5 grup beklentinin toplam beklentilerin %72'sini karşıladığı görülmektedir. Bu beklentiler;

- ✓ Haksız Rekabeti Önlemek Amacıyla Daha Sıkı Denetim Yapılması Beklenen Alanlar 19 adet,
- ✓ Şehir Ve Bölge Planlamasına Yönelik Beklentiler 16 Adet,
- ✓ Bankalar Ve Finansmana Kolay Ulaşmak İçin Beklentiler 9 adet,
- ✓ Dolaylı Vergi Ve Harçlara Yönelik Beklentiler 11 adet olarak saptanmıştır.
- ✓ Sakarya'nın Kalkınma Ve Refahı İçin Tüm Kurumlar Nezdinde Birleşme, Aidiyet ve Dayanışmanın Sağlanması Girişimlerine Yönelik Beklentiler 15 adet olarak saptanmıştır.



SAKARYA
TİCARET VE SANAYİ ODASI
2018